

**Innowacyjność
w publicznych
instytucjach
sektora pomocy
społecznej
oraz organizacjach
pozarządowych
obszaru wsparcia
społecznego**

– badanie CAWI

Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego

Departament
Rozwoju Regionu

**Innowacyjność
w publicznych instytucjach
sektora pomocy społecznej
oraz organizacjach
pozarządowych
obszaru wsparcia społecznego**

– badanie CAWI

Kraków 2023

Autorzy opracowania:

Filip Bodziarczyk

Wydawca:

Województwo Małopolskie
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Rozwoju Regionu
Małopolskie Obserwatorium Rozwoju Regionalnego
ul. Wielicka 72A, 30-552 Kraków
tel. (+48) 12 29 90 900, fax (+48) 12 29 926

Opracowanie w wersji elektronicznej dostępne na stronie
www.obserwatorium.malopolska.pl

Egzemplarz bezpłatny

Przy publikowaniu danych z raportu prosimy o podawanie źródła.

Promowanie nowych rozwiązań jest jednym z głównych zadań nowoczesnej polityki społecznej. W ramach IV Osi Priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój Europejskiego Funduszu Społecznego Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie wraz z małopolskimi instytucjami realizuje projekty dotyczące innowacji społecznych. Obecnie trwa projekt „Inkubator Włączenia Społecznego”, gdzie jednym z głównych założeń jest wypracowanie i przetestowanie innowacyjnych rozwiązań, które pozwolą na szybsze, skuteczniejsze i bardziej wydajne rozwiązywanie problemów społecznych.

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020.

Rzeczpospolita
Polska

MAŁOPOLSKA

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

PRZEDMIOT

Celem opracowania jest zaprezentowanie wyników z badania ilościowego przeprowadzonego wśród publicznych instytucji sektora pomocy i integracji społecznej oraz organizacji pozarządowych obszaru wsparcia społecznego dotyczących innowacji społecznych. Ze względu na koncentrację na różnych zmiennych i wymiarach pojęciowych, trudno jednoznacznie zdefiniować pojęcie innowacji społecznych. Najczęściej postrzegane są one jako nowatorskie działania społeczne, których celem jest zaspokojenie potrzeb społecznych.

Ankietyzacja pomogła w zebraniu informacji na temat innowacji społecznych realizowanych przez ww. instytucje. Zapytano m.in.: skąd instytucje czerpią wiedzę na temat innowacji, czy innowacyjność jest wpisana w plan działania poszczególnych instytucji oraz czy instytucje tworzą lub wdrażają innowacje. **Zebrałe informacje pomogły określić, jaki mniej więcej odsetek instytucji tworzy innowacje, a przede wszystkim pozwoliły wyselekcjonować próbę do badania jakościowego, które stanowiło główny etap procesu badawczego.**

W trakcie realizacji części jakościowej badania przeprowadzono pogłębione wywiady indywidualne i grupowe, których głównym celem było zrozumienie, dlaczego znaczna część instytucji nie wdraża innowacji, jakie są tego główne przyczyny oraz z jakimi barierami muszą się mierzyć. Przeprowadzona diagnoza pomoże określić obszary akceleracji innowacji i typy działań, tak aby trafnie przygotować nowe rozwiązania do wdrażania i upowszechniania. Wyniki oraz wnioski z **badania jakościowego** szczegółowo opisano **w raporcie końcowym pn. Poziom dojrzałości innowacyjnej w publicznych instytucjach sektora pomocy i integracji społecznej oraz organizacjach pozarządowych obszaru wsparcia społecznego.**

METODOLOGIA

Ankietyzacja została przeprowadzona przy pomocy metody CAWI. Ankiety w formie elektronicznej rozesłano do instytucji publicznych sektora pomocy oraz integracji społecznej, w tym: ośrodków pomocy społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Centrów Integracji Społecznej. Drugą grupą odbiorców były organizacje pozarządowe obszaru wsparcia społecznego. **Pozyskano 159 odpowiedzi:** 121 wśród instytucji publicznych i 38 wśród organizacji pozarządowych.

Należy pamiętać, że ze względu na stosunkowo niewielką próbę badawczą zwrot odpowiedzi (zebrano wyniki od około połowy ankietowanych) oraz rozbieżności w interpretacji terminu „innowacje”, do wyników, szczególnie poszczególnych wartości procentowych, należy podchodzić z pewną „rezerwą”. **Zaprezentowane wyniki mają na celu przede wszystkim zwrócić uwagę na pewne zjawiska/tendencje.**

Tabela 1. Respondenci

Typ	Lp.	Typ instytucji	Lp.
Instytucje publiczne	121	Ośrodki Pomocy Społecznej	100
		Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	12
		Centra Integracji Społecznej	9
Organizacje pozarządowe	38	Organizacje pozarządowe	38
Razem	159	Razem	159

Źródło: opracowanie własne.

WYNIKI

Dominującym źródłem informacji na temat innowacji społecznych były szkolenia zewnętrzne – odpowiedź wskazana przez 72% respondentów. Ponadto instytucje zwróciły uwagę na doświadczenie innych pracowników (60%) oraz akty prawne (57%). Zaledwie 7 instytucji wskazało, że nie pozyskuje informacji związanych z innowacyjnymi, nowymi rozwiązaniami (4%).

Tabela 2. Źródła wiedzy na temat innowacji społecznych

Źródło wiedzy	Lp.	Udział
Szkolenia zewnętrzne	115	72%
Doświadczenie kolegów i koleżanek	96	60%
Akty prawne	90	57%
Wizyty studyjne w kraju	37	23%
Szkolenia wewnętrzne	35	22%
Newsletter od organizacji w branży	28	18%
Regulacje wewnętrzne zakładu pracy	27	17%
Literatura branżowa, prasa	17	11%
Strony internetowe	16	10%
Spotkania sieciujące	15	9%
Platformy społecznościowe	12	8%
Konferencje	10	6%
Wizyty studyjne zagraniczne	9	6%
Webinary, platformy e-learningowe	8	5%
Publikacje online, blogi	7	4%
„Nie zbieramy takich informacji”	7	4%
Inne	4	3%

Źródło: opracowanie własne.

Na pytanie, w jaki sposób dana instytucja analizuje potrzeby rozwojowe, ponad 10% instytucji wskazało, że w żaden sposób ich nie analizuje. Zdecydowanie najczęściej odbywa się to w trakcie spotkań, rozmów z innymi pracownikami z branży. Wśród „innych” odpowiedzi wskazywano również na przeprowadzanie diagnoz, opracowywanie strategii, ale również odpowiadano, że inicjatywa wychodzi ze strony samych pracowników.

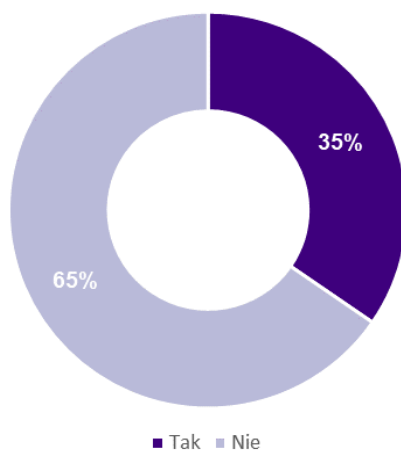
Tabela 3. Sposoby analizy potrzeb rozwojowych

Analiza potrzeb rozwojowych	Lp.	Udział
Spotkania, rozmowy z pracownikami	138	87%
„Nie analizujemy”	17	11%
Usługa jest zamawiana z zewnątrz	9	6%
Inne	8	5%
„Mamy osobny dział /zespół”	2	1%

Źródło: opracowanie własne.

Mniej więcej co trzecia instytucja/organizacja zadeklarowała doświadczenie w tworzeniu innowacji (35%). Większy odsetek stanowiły organizacje pozarządowe (45%) niż instytucje publiczne (31%).

Wykres 1. Odsetek instytucji tworzących innowacje społeczne

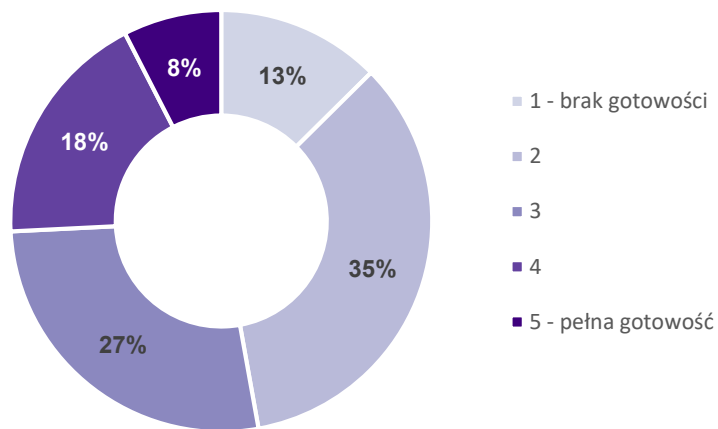

Źródło: opracowanie własne.

Jedynie 8% instytucji zadeklarowało, że jest w pełni gotowa do tworzenia innowacji. Zupełny brak gotowości wskazało 13% respondentów. Nieco więcej instytucji uważa, że jest zdolna do wdrażania innowacji. Pełną gotowość zadeklarowało 11%. Zdecydowanie najmniej organizacji podjęłoby się działań o charakterze eksperymentalnym, niestandardowym. Aż 31% oświadczyło, że w zupełności nie jest gotowa.

Wykres 2. Gotowość instytucji do tworzenia innowacji społecznych¹

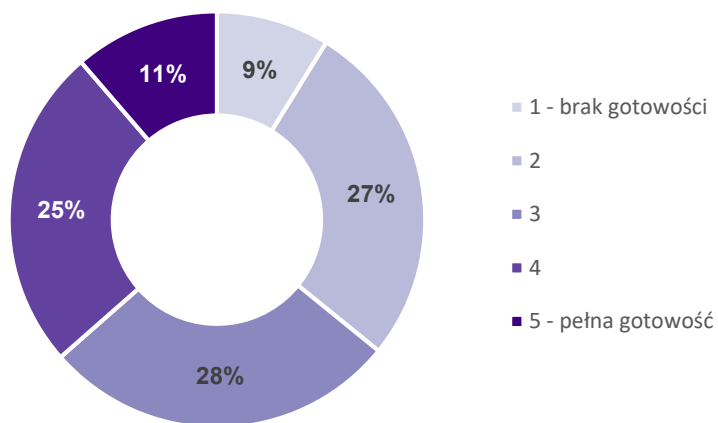
Gotowość do tworzenia IS

Źródło: opracowanie własne.

Wykres 3. Gotowość instytucji do wdrażania innowacji społecznych

Gotowość do wdrażania IS

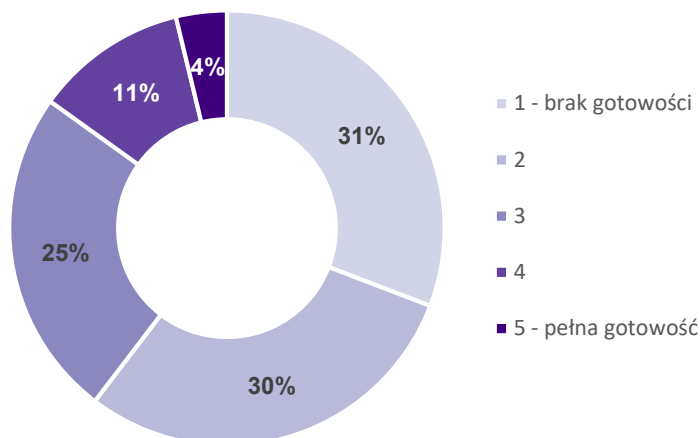

Źródło: opracowanie własne.

¹ Respondenci udzielali odpowiedzi na pytania w skali 1–5, gdzie 5 oznacza pełną gotowość, a 1 – brak gotowości.

Wykres 4. Gotowość instytucji do działań ryzykownych, o charakterze eksperymentalnym

Gotowość do działań o charakterze eksperymentalnym

Źródło: opracowanie własne.

Prawie co druga organizacja podejmuje działania w zakresie innowacji *ad hoc* – gdy nadarzy się taka sposobność (47%). Co czwarta deklaruje, że działania o charakterze innowacyjnym są wpisane w ich strategię. Jedynie 3% oświadczyło, że jest to zawarte w rocznym planie. Niemal co trzecia organizacja nie planuje działań innowacyjnych.

Tabela 3. Tworzenie i wdrażanie innowacji a plany i działania instytucji

Plany i działania instytucji w zakresie tworzenia i wdrażania innowacji	Lp.	Udział
To są działania realizowane <i>ad hoc</i>	75	47%
Nie ma takich planów/działań	49	31%
Jest wpisane w strategię/misję	42	26%
Jest wpisane w roczny plan działań	4	3%
Istnieje w organizacji zespół, który się tym zajmuje/stanowisko	4	3%
Inne	3	2%

Źródło: opracowanie własne.

PODSUMOWANIE

Wśród ankietowanych mniej więcej co trzecia organizacja/instytucja zadeklarowała, że ma doświadczenie w tworzeniu innowacji społecznych. Co ciekawe, nieco wyższy odsetek stanowiły organizacje pozarządowe. Jako główne źródło czerpania wiedzy na temat innowacji wskazywano: szkolenia zewnętrzne, doświadczenia współpracowników oraz akty prawne. Zdecydowana większość spośród respondentów stwierdziła, że analizuje potrzeby rozwojowe wewnątrz instytucji. Najczęściej wskazywano, że odbywa się to w formie spotkań oraz rozmów z pracownikami. Najwięcej instytucji deklaruowało niską lub średnią gotowość do tworzenia innowacji. Z kolei o wiele więcej respondentów zdecydowałoby się na wdrożenie innowacji, które już zostały dostarczone. Niewielki odsetek instytucji zadeklarowało, że byłoby gotowe do podjęcia działań o charakterze eksperymentalnym, ryzykownych. Organizacje najczęściej podejmują działania z zakresu innowacji, gdy zaistnieje taka potrzeba – *ad-hoc*. Mniej więcej co trzecia organizacja nie uwzględnia w swoich działaniach/planach tworzenia czy wdrażania innowacji.

Województwo Małopolskie
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Rozwoju Regionu
Małopolskie Obserwatorium Rozwoju Regionalnego
ul. Wielicka 72A, 30-552 Kraków

Egzemplarz bezpłatny

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

www.obserwatorium.malopolska.pl